

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10
1/2	5

Povsemne številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
rem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškem“ in
„Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva
krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne
vozov“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček
za naročila brez doposlane naročnine se ne oziroma
oglasil in poslanice se računajo po Petit-vostah če
iskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
oblike in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12
popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravnistvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos.
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopiščni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Kmet in draginja.

Píše — e —

Dandanes mora imeti državni poslanec, posebej če je tako nesrečen, da so ga volili napredni volilci, res trdo kožo in skrajno potrpežljivost, da ne obupa, ko mu politični nasprotniki podtikajo toliko lopovščine, o kateri se mu niti ne sanja. Klerikalec je pač tak, da mu ne ugodiš, niti ako trdiš isto, kakor on sam.

Da se je naš poslanec Štrekelj udeležil akcije proti podraženju živil, je napravil popolnoma pametno in prav. Najbolji dokaz za to je gotovo dejstvo, da je bilo izmed 399 navzočih poslancev 207 za isti predlog kakor Štrekelj. Zato pa po vseh klerikalnih listih ni konca ne kraja obrekovanja, hujskanja in blatenja, da se mora človeku gabit. In čudno! Isti Štrekelj, o katerem so farovski listi pisali, da nima zmožnosti za poslanca, ima namah toliko zmožnosti in upliva, da se radi njega podraži žito in sladkor, kar se ne posreči niti vsakemu spekulantuemu milijonarju. Isti Štrekelj ima toliko moči, da z golo besedo prikopra k nam živinsko kugo in cele vlake ponarejenih vin! Mora biti vendarle mož ta Štrekelj!

V »Soči« je bilo že večkrat povedano, da spošna draginja zadene tudi našega kmeta in da mora tudi naš kmet le odobravati in biti hvaležen vsakemu, kdor se zavzema za znižanje cen. To uvidi tudi mnogi klerikalec, celo marsikateri nunc, katerega draginja ne tangira, ker dobi svojo mero žita, svojo vago svinjine, svojo zalogo jajec in masla, naj bo vse to poceni ali pa drago. A da bi trdil klerikalec isto kot naprednjak, to vendar ne gre! Zato so pa vrtali in vrtali toliko časa, da so slednjič iztaknili: Z znižanjem cene mesa je oškodovan naš kmet!

Poslanec Demšar je v državnem zboru dokazoval, da ima kmet pri vsakem govedu nekaj sto kron izgube, ako ga odda mesarju. Recimo, da je to popolnoma res, a ravnotako res je tudi, da je kmet nespameten, ako v toliko izgubo

redi govedo za mesarja in da je krivično od njega, ako za svojo izgubo in škodo dela odgovornega obrtnika in delavca. Poslanec Demšar je v istem govoru pojasnjeval, da kmeta ne redi samo kmetijstvo, ampak da si mora lajšati eksistenco s postranskimi zaslužki. In kakšni so ti zaslužki pri nas? Delo ob železnicah, drvarjenje, krošnjarenje it. d. Delavec pri železnicah, dryar in krošnjar pa so tisti, ki se po svojem opraviilu približujejo ostalim delavcem in malim obrtnikom, kar se pravi toliko, kakor da kmet draži živila tudi samemu sebi. Posebno cena mesu je nekako merilo za ceno drugim živilom in to ni čudno. Visoka cena živini zapelje našega kmeta, da opušča druge dohodke kmetijstva. Na njivah, kjer je prej sejal žito, raste detelja in druge krmne rastline, zato pa mora žito in druge poljske pridelke kupovati, drago kupovati, ker je naravno, da je vsako blago tina dražje, čim bolj se poprašuje po njem. Pogoji za ceno živinorejo so gotovo težji nego nekaj (razdelitev pašnikov, draginja pastirjev in delavcev, draginja otrobi it. d.), a kmet tega ne vidi, ampak si šteje v nekaj podedvan ponos, da redi toliko in več živine kakor njegovi predniki in ker ima pri tem gotovo izgubo, hoče prisiliti, da bi imela živina za meso isto ceno in veljavo, kakoršna ima zanj kot eksistenčni pogoj. V zadnjem »Prim. I.« je bilo citati, da je zahteval kmet za svojega 9 mesečnega junca 1000 K. Prav! Sam ga je drago plačal in ga tudi drago prodaja, ker ve, da je toliko vred, dokler je še živ. Ako bi ga pa ponudil mesarju za enako ceno, bi ga ta gotovo debelo pogledal, ker bi moral prodajati meso po 6 K, da bi ne imel izgube. To bi bilo ravno tako smešno, kakor če bi kdo za polnokrvnega angleškega konja, ki je nekaj veljal 20000 K, zahteval recimo 1000 K takrat, kadar ga odda konjedercu. Jasno je, da ima govedo za kmeta samega drugo vrednost nego za konsumente mesa. Vsako izjednačevanje teh dveh vrednosti je umetno, prisiljeno, ker se konsumentom cene izvišajo, a prava vrednost za kmeta podcenjuje, kar ima to posledico, da si morajo mali obrtnik, delavec in

drugi sloji pomagati z drugimi živili, katerih ceno merajo radi tega hote ali nehotе višati — sebi in obenem tudi kmetu. Uradniki in sploh sloji, ki se ne pečajo s kmetijstvom, a morajo vseeno živeti, so prisiljeni zahtevati večjih dnin in plač, kar zopet zadene v obliki davkov in stroškov za delavce v veliki meri tudi kmeta.

Kakor raste cena živilom, raste obenem sorazmerno cena drugim izdelkom. Dočim je kmet ob normalni ceni živine dobival usnje, katerega rabi mnogo, po 2-80 K, mora ga sedaj plačati po 4-60 K. To so gotovo lepi dobčki! — Kmet redi prašiča. Mladega mora navadno kupiti, drago kupiti, potem se muči in ubija z njim, da spravi nanj nekoliko masti, drago plačuje otrobi, moko in drugo pičo in kadar pride slednjič »domači praznik«, proda vsled visoke cene slanino po 1-20 K. Napravil je zopet imenitno kupčijo! Slanina gre skozi roke nekotikih prekupcev in trgovcev, ko pa pride poletje, čas, v katerem mora kmet drago plačati delavce, dobro jih hraniti, gre v prodajalno in plačuje slanino po 2 K.

Gotovo je značilno, da kmet sam dobro ve, da je živina dovolj draga in se tozadevno tudi ne pritožuje. V 50 letih se je cena živini podvojila, a kljub temu in trditvi, da bi tozadevno izvišanje moglo kmetu pomagati, vidimo le, da kmet pada in pada. Umerno je torej, da mora uzrok za to prepredenje tičati drugod, in ne motimo se, ako trdimo, da je to spošna draginja. Vse je draže in draže, treba je denarja za zmagovanje vseh stroškov, in denar tim bolj silii v kase kapitalistov, čim bolj ga je treba in čimveč ga zahteva promet.

Splošna beda, nastala vled draginje, mora imeti sčasoma in najbrže v doglednem času resne in žalostne posledice. In v tem kritičnem položaju so naši klerikalci tako predrzni, da ščuvajo sloj proti sloju, človeka proti človeku iz namena, da kujejo sebi krono neomejene samovlade. Da je tako početje škodljivo in naravnost nevarno, o tem pač ni dvoma, a kaj je klerikalcem za to? Da bi naši politikujoči nunci opravičili svoje delovanje, trdijo, da bi se razmeram

lahko odpomoglo, ako bi se meje zaprle uvozu ptuje živine. Verujemo. Klerikalni voditelji bi videli najraje, da bi se okoli Avstrije napravil neprodoren kitajski zid, ki bi imel samo en izhod, da bi se odpiral na izven, po katerem bi lahko naše dobro krščansko ljudstvo šlo v Ameriko in nazaj ne smelo, da bi se z njim ne utihotapila tudi kakšna napredna koristna ideja.

Naša država je po svoji legi in mnogonarodnosti, kakor tudi vsled neimeti kolo-nij sebi v prilog primorana imeti meje v vsakem oziru odprte, ker le uvoz in izvoz zamoreta cene na našem trgu toliko vravnati, da se nobenemu ne bo godila krivica, ampak da stopi razmerje stanu do stanu v pravi tir. Če pa pri vsem tem ne bo obstanka, treba bo iskati pomoči na drug način, nikakor pa ne s tlačanjem ljudstva in klerikalno brezob-zirnostjo, ampak z idejami za napredek.

Še nekaj našemu kmetu v pomislek: Vsled nečuvnega klerikalnega pritiska, vsled obrekovanja na račun naprednih poslancev je marsikateri nezaveden kmetič šel na limanice našim ultramontanskim časnikom, ki zagovar-jajo draginjo živil. A vzletli letos mora radi pomanjkanja krme marsikateri kmet oddati iz hleva prepotrebno živinče, katero bo treba s prihodnjim letom nadomestiti z drugim. Ta-krat bodo naši kmetje lazili s kosom kruha v žopu od semnja do semnja, a do živine ne bo mogoče priti, ker bo predraga in za to se bo treba zahvaliti našim kleri-kalnim poslancem.

DOPISI.

Iz ajdouskega okraja.

Na Vipavskem. — (»Primorski list« proti Štreklju.) Včasih se pripeti, da tudi pameten človek prime v roko nečedno in nevestno trobilce »Prim. list«, v katerem se tako hudo za nos vodi brunne »bravce« tega farškega parkija.

Urednikom omenjenega lističa je najbolj na poti državni poslanec Alojzij Štrekelj. V vsaki številki ga nesramno sumničijo in bla-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje
== „Treh mušketirjev“. ==
Francoski spisal:
ALEXANDRE DUMAS.
(Dalje.)

— Gospod, umirite se, pravi Guiche, prisezam vam, da dobite tolažbo, katere prosite. Povejte nama samo, kje je kaka hiša, kjer bi lahko prosila pomoči za vas, in kaka vas, kamor bi šla poiskat duhovnika.

— Hvala, in Bog vama poplačal! Kake pol milje od tu stoji gostilna, če greste po tej poti, in približno eno miljo dalje najdete vasico Greney. Poiščite tam kurata; če kurata ni doma, stopite v samostan Avgu-stincev, ki je zadnja hiša v kraju na desno, in pri-peljite mi kakega fratra; vsejedno je, naj bo menih ali kurat, samo da ima od svete cerkve oblast, od-puščati grehe in articulo mortis.

— Gospod Arminges, pravi Guiche, ostanite po-leg tega nesrečnega, in čuvajte, da ga preneso kolikor mogoče oprezno. Naredite nosila iz drevesnih vej in denite nanja vse naše plašče; dva naša lakaja ga bosta nesla, dočim bo tretji pripravljen stopiti na mesto onega, ki bo truden. Jaz in vikomt greva iskat duhovnika.

— Pojdite, gospod grof, pravi odgojitelj; toda, za voljo božjo, varujte se!

— Bodite mirni! Sicer pa, za danes smo se srečno rešili; saj poznate načelo: Non bis in idem.

— Pogum, gospod, pravi Raoul ranjencu, sedaj greva, da vam izpolniva željo.

— Bog vaju blagoslovi, gospoda, odvrne umira-joči z izrazom nepopisne hvaležnosti.

In mladeniča sta zdirjala v označeni smeri, do-čim je odgojitelj vojvode Guicha nadzoroval delo no-silnice.

Po desetih minutah poti sta mladeniča ugledala gostilno.

Raoul je poklical gospodarja, ne da bi stopil s konja, mu naznanil, da mu pripeljejo ranjenca, ter ga prosil, naj pripravi med tem vse potrebno za nje-govo postrežbo, posteljo, obveze, harpije. Prosil ga je nadalje, naj pošlje po kakega zdravnika, če pozna katerega v okolici, bodisi kirurga ali operaterja; stroške za sla da že on povrne.

Gostilničar, ki je videl dva mlada, bogato oprav-ljena gospoda, je obljubil vse, kar sta ga prosila, in naša jezdeca sta še sama videla, kako se je začelo pripravljati za ranjenčev sprejem; nato sta vspodbodla konja ter zdirjala proti Greney-u.

Prejezdila sta bila že več nego jedno miljo, in že sta razločevala prve hiše vasi, katerih strehe, krite z rdečkasto opeko, so se jasno ločile od zelenega drevja, ki jih je obdajalo; tedaj pa sta ugledala ubožnega meniha, ki jima je jezdil na muli nasproti; po njegovem širokem klobuku in njegovi obleki iz sive volne soditi je bil avgušinski redovnik. Zdelo se je, da jima to pot pošilja slučaj to, kar sta iskala. Približala sta se menihu.

Bil je človek kakih dvaindvajsetih do triindvaj-setih let, toda asketične vaje so ga vidno postarale. Bil je bled, ne tiste močno blede barve, ki je lepa, tem-več rumeno bled; njegovi kratki lasje, ki so mu na čelu komaj gledali izpod klobuka, so bili bledi-kasto svetle barve, in njegove svetlo modre oči so gledale brezizrazno.

— Gospod, vpraša Raoul uljudno, kakor je bila njegova navada, ste li cerkveni služabnik?

— Čemu me vprašujete to? odvrne tujec s skoro neuljudno nestrpnostjo.

— Ker bi rad izvedel, odvrne Guiche hladno, Tujec vzpodbode svojo mulo s peto ter nadaljuje svojo pot.

Guiche je bil z jednim skokom pred njim ter mu zastavil pot.

— Odgovorite, gospod! mu pravi; vprašalo se vas je uljudno, in vsako vprašanje je vredno odgovora.

— Mislim, da mi je prosto, povedati ali ne po-vedati, kdo sem, dvema človekoma, ki me slučajno srečata in ki se jima poljubi, mo izpraševati.

Guiche je komaj premagal jezo, ki ga je silila, da bi premečkal menihu kosti.

— Najprvo, pravi, premagovaje se, kolikor se je mogel, najprvo nisva nikaka pritepenca; moj pri-jatelj tu le je vikomt Bragelonne, in jaz sem grof Guiche. Dalje vam nisva stavila tega vprašanja iz-zgolj radovednosti; zakaj neki smrtno ranjen človek želi cerkvene tolažbe. Če ste duhovnik, vam velevam v imenu usmiljenja, da greste za menoj ter pomagate temu človeku; če pa niste duhovnik, potem je kaj drugega. Zagotavljam vas v imenu olike, ki je vi, kakor je videti, prav nič ne poznate, da vas bom kaznoval za vašo malomarnost.

tijo in tako peklensko grdo zavijajo, da je že kar gnušno.

Povod k temu ni samo napredništvo Štrekljevo, ker bi morali vzeti na pranger potem tudi še koga drugega in ga nič manj nesramno napadati. Toda le Štrekelj je njih glavna tarča! Nam pa, ki nekoliko za kuliše vidimo, poznamo bolezn matadorjev „Prim. lista“.

Kar čveka o koristi sprejetja nagodbe z Ogrsko, proti kateri je Štrekelj glasoval, je tako prismojeno lažljivo in neumno, da se more kaj takega praviti le backom, ki imajo v glavi krompir mesto možganov.

Ni dolgo, kar je isti list renčal proti Štreklju, ker je ta delal za znižanje cen žitu, mesu in sploh živilom, češ, da je to v škodo našemu kmetu! Danes pa rentati isti list, da dela Štrekelj za podraženje živil, ker je bil proti nagodbi. O, vi kričavi, katoliški sleparji! Še večja lumparija je, kar piše „Prim. list“ o sladkorju in vinskem zakonu, ali pa o uvažanju ogrske živine.

Večega zvitastva in zlobnosti si ni mogoče misliti od strani teh razdivjancev nasproti vrlému poslancu Štreklju, ki v resnici možato in premišljeno zastopa le kmetke in slovenske potrebe. Za njegov nastop je lahko soodgovoren vsak poštenjak in torej tudi goriški naprednjak, za vašo hudobije pa bi menda ne hoteli biti vi sami, ker izvirajo le iz divjega sovraštva in maščevalnosti do svojega bližnjega, kateremu niste vredni niti jermenov odvezati, in kateri vas je že lopnil po umazanih čeljustih zaradi vašega gadjega sikanja!...

Z Brjll, 15./12. 07. (Rihemberška cerkva). — Že prošli mesec je imelo starašinstvo v Rihembergu sejo, v kateri je z večino glasov sklenilo zidati tam novo cerkev. Prišlo je skupaj ob tej priliki tudi mnogo ljudstva, ki je temu protestiralo. Iz podobne Brje so deloma tudi starešine protestirali, nekoji že isti dan, nekoji pa pozneje. Tako da so ostali zvesti Pavličevi in Štrancarjevi želji do zdaj le trije starešine z Brjll. Ljudstvo je že pri omenjeni seji vložilo pismen ugovor, katerega pa ni županstvo vpoštevalo, proti sejnim sklepom je pa potem napravilo obširen vgovor na pristojno oblast.

V Brjah se tako kuha in vre, kakor še nikoli. Ni pa tudi čudno. Že s samim županom smo imeli hude boje, a sedaj ko je prišel v Rihemberg še strastni Štrancar, ni pa konca ne kraja! nagromadilo se je v novejšem času na naša ramena že obilo novih davkov, izmed katerih bodo največji in najobčutljivejši oni za novo župno cerkev. Osrečiti nas hočejo za 54 let naprej z velikimi davki. Tako se je menda gospodarilo tudi v Štanjelu, dokler niso ljudje spregledali in se naveličali po že občutnih škodah!

V Rihembergu je cerkva trdna in nič ni potreba podpor; cerkva je tudi malokedaj polna in torej ne premajhna. Ako pa se hoče cerkvo podaljšati in olepsati, temu nikdo ne ugovarja. To je bilo že dovoljeno in sklenjeno in je za to tudi denar že zbran namreč nad 30.000 kron! Da bi se pa zdaj trdna cerkva podirala, umetni grič, ki je bil nekda nalašč speljan skupaj, obzidan in na njem cerkev in stolp zgrajen, zdaj proč odvažal in potem kako luksurjorno staybo zidalo za stotisoče kron, tega pa ne!

Ljudstvo bodisi staro ali mlado obojega spola brez razlike mišljenja se temu vehementno upira in to z vso pravico. Upajmo, da zmaga!

Iz Sela, dne 15. grudna l. 1907. — Naš nunc Nace se je povspel do jako visoke stopinje pri svojih brumnih „backih“, ker so ga namreč postavili za predsednika „izobraževalnega društva“ v Batujah. Pa je tudi vreden te svoje časti, katero uživa pri svojih „backih“. Da bolj pokaže svojo učenost ter se povspne še više, lotil se je naš Nace tudi v časnike pisati ter potem tudi svoje backe spodaj podpisovati (kakor n. pr. tistega Toneta Kosovelovega). — Toda na zadnji dopis, kateri je bil v „Soči“ glede novega volilnega reda za deželni zbor goriški ter s tem podeljene dobrote nam ubogim goriškim Slovincem, na to vsejedno poleg vse svoje učenosti ne more odgovoriti. — Namesto da bi bili dobili odgovor na oni dopis, smo čitali napad na Štola. Napaden je surovo v umazani farški cunji. Kdo je pisal? Pravi, da je rjovel in razsajal pod oknom, „izobraževalnega društva“, kjer je predaval zdrav. Breclj, kar pa ni res, ker naprednjak Štol ni prav nič razsajal kakor samo mimogrede je rekel: „Našega g. župnika ščiplje in kolje po trebuhu ter je

prišel zdravnik Breclj, da mu ga sčisti.“ — Nadalje smo čitali v umazani cunji: „Da je prinesel Štola alkohol pod okno in potem da ga je alkohol spet odnesel v krčmo.“ Kar spet prav nič res ni, ker naprednjak Štol se nikoli tako daleč ne spozabi, da bi ga alkohol obvladal, kakor je to v navadi pri farovskih „backih“. — Nadalje pravi, da je to neki Štol iz Malovš, kateri je privdral v Selo. Štol je prišel lani iz Malovš v Selo kot ugleđen in marljiv mladenič ter si ondu postavil hišo, se oženil ter potem si ukupil zemljišče, tako, da je zdaj posestnik v Selu, ne pa „privdranec“. In to vse je prislužil s svojimi rokami in s svojo marljivostjo: toda ako bi alkohol vladal nad njim, bi gotovo ne imel tega, kar ima danes. Toliko vidite, g. nunc, je resnice na tem.

Kakor smo slišali, je predaval v nedeljo v Batujah g. Breclj o alkoholu in njegovem učinku. — No pa saj kaj takega pritiče takim ljudem kakor so klerikali, posebno pa tistim, kateri kadar so že alkohola polni do grla, se še celo izmislijo, polento v šnopcu kuhati. —

Vam pa, g. Nace, še enkrat zabičimo, da pustite nas pri miru, ker če na Vas posegečemo, da boste pomnil. Selo pustite v političnem oziru čisto pri miru, ker drugače Vam utegne še huda presti.

Več naprednjakov.

Iz goriške okolice.

Iz Gor. Trebuše. — Levstik se je v svojem Martinu Krpanu vendar nekoliko prenagil, ko je trdil, da imamo dandanes hvala Bogu cesto do vsakega zelnika. Gor. Trebuša sicer ni zelnik, a toliko je vendarle vredna, ceste do tja pa vseeno še nimamo. Prošenj za njo je bilo sicer dovolj in preveč, toda prošnja je eno, vslisanje iste nekaj popolnoma drugega. Kakor čujemo, se misli v zadnjem času vsa zadeva izboljšati, za kar se imamo zahvaliti nemalo našemu kuratu g. Lebanu. Hvala mu! On je namreč izposloval, da se po načrtu za cesto iz Dol. v Gor. Trebušo napravi najprej primerno stezo, katero se bo pozneje širilo in širilo do vozne poti in s časoma do poštene ceste. Tako je vendar pričakovati, da se ta javni škandal polagoma le odpravi vsaj toliko, da bo eksekutor vedel kod prihajati v Trebušo za terjanje davkov.

Goriškemu cestnemu odboru pa priporočamo, naj posnema onega v Tolminu in naj vendar enkrat pokaže, da mu je resna volja nekaj vrniti, kar Gor. Trebuša že leta in leta na dokladah plačuje svojemu „steznemu“ odboru. Morda se tudi vlada kaj vzdrami, saj je „visoka“ in zagleda morda tudi naš visoki zapuščen Poldanovec.

Iz Vrtojbe. — Naše jetično županstvo je imelo v soboto zvečer 14. t. m. starešinstveno sejo. Predlagali so se prevdarki za prihodnje leto, ali bili so na glasovanju enoglasno odklonjeni, ker nimamo ne letošnjih niti lanskikh računov v pregled. Za tem se je predlagalo, da bi kateri starešincev prevzel poroštvo za našo jetično upravo; pa ni hotel nikdo sprejeti. Dalje se je zahtevalo, da bi se vsaj prebitek preteklih let djal na ogled starešinstvu v gotovini. Toda tudi tega ni bilo na svetlo. Vse poskušnje: spraviti preudarke na varnem pod streho, so se izjalovili. In vsled tega je bila seja razpuščena. — Le ena točka se je rešila. Namreč ta-le: V predzadnji seji dne 16. novembra je neki mogočnej izrekel, da je 22 starešincev iz Dol. Vrtojbe z županom vred vsi kozli. Na to čestito izjavo je v zadnji seji nekdo poprašal pojasnila in dokaze. Odgovoril je: Zato, ker se vsa 3 leta županovanja ni ničesar napravilo. In tega sta kriva le dva starešince. Gotovo le on in njegov šef.

Značilno pa je, da v soboto zvečer pri seji niso še bili obč. računi izgotovljeni. A v nedeljo zjutraj pa so spet že v drugi pred cerkvo označili, da so razgrnjeni, se vé le radi notice v „Soči“ med tem časom izšle. Komentar naj vsak zase napravi!

Iz cerkljanskega okraja.

Otakež. — Pri rednem občnem zboru „Bralnega društva“ v Otaležu, ki se je vršil 15. decembra, je bil enoglasno izvoljen za častnega člana g. Andrej Sattler, zdaj učitelj v Ljublinju, zaradi zaslug pri ustanovitvi društva in potem kot prvi predsednik društva.

Iz tolminskega okraja.

Iz Dol. Trebuše. — (Potres.) Dne 15. t. m. ob 7½ zvečer smo imeli pri nas precej močan potres, spremljan s podzemeljskim bobnenjem.

Iz Tolmina. — (Ljudska knjižnica.) V starašinstveni seji dne 17. t. m. sklenilo se je ustanoviti v Tolminu „ljudsko knjižnico za tol. županij“. Izenoval se je za to potrebni odbor, omislile omare in prostori v občinskem uradu. Določil se je za oskrbovanje in izposojevanje knjig občinski podtajnik.

Ker ima županstvo v ta namen že večjo svoto denarja in je več blagih oseb obljubilo ljudski knjižnici od svojih knjig nekaj zvezkov darovati, so tu vsi predpogoji, da začne prekoristna ljudska knjižnica takoj delovati. Vi dragi soobčani pa poslužujte se pridno ljudske knjižnice, prebirajte koristne knjige v razvedrilo in v pouk! A. V.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. — (Potres.) 16. decembra t. l. se je slišal precej močan potres okoli 8. ure zvečer. Trikrat je prav dobro streslo.

Iz krminskega okraja.

Občni zbor briske podruž. sv. C. in M. na Dobrovem. — Pretečeno nedeljo vršil se je gori imenovani obč. zbor, ki ga je otvoril preds. g. župnik Kumar L. iz Biljane. V nagovoru je navedel več vzrokov, ki bi bili krivi, da je spala podruž. par let, med temi kot glaven: neredno plačevanje. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo vzelo se je odobrovalno na znanje. Na to se je vršila volitev novega odbora. Enoglasno z vsklikom so bili izvoljeni: preds. župnik L. Kumar iz Biljane, tajnikom I. Kožlin iz Biljane in blag. učitelj R. Orel iz Višnjevika. Ob koncu zborovanja je govoril uč. Orel v lepih besedah o delovanju naše šolske družbe sv. C. in M.

Zborovalcev je bilo do 30, mnogi so opravičili svojo odsotnost. V podružnico se je vpisalo 60 članov iz celih Brd. Briski gg. duhovniki sodelujejo in so se včlanili. Tako je prav!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Narodnjaki na Vranskem so na Miklavževem večeru navdušujoč se za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ sklenili nabirati narodni davek mesečno po 1 K. Temu sklepu se je takoj odzvalo lepo število rodoljubkin in rodoljubov. Evo vam častitih imen: Rudolf Vrabec, učitelj; Belica Kolšek, učiteljica; Ivan Jakše, učitelj; Fran Ozet, trgovec; Josip Kladnik, c. kr. poštar; Fran Kolšek, uradnik; Mihael Jerovšek, c. kr. notar; Josip Rotner, c. kr. sodni svetnik; Simon Meglič, nadučitelj; Fani Šentak; dr. R. Karba, c. kr. zdravnik; Fran Scham, graščak; Karl Schwentner, trgovec; M. Klančnik, uradnika vdova; Josip Bizjak in Neimenovan. — Tudi nabiralnica na Vranskem izborna deluje. Z novoletnim darom po 5 K, ki sta jih vrgla v nabiralnik, sta dala dober vzgled svojim gostom g. Karol Košenina in gdč. A. Kosova. Živeli!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da so naročili računske oziroma gostilničarske liste sledeče tvrdke: Iv. Zupančič, „Narodni dom“, Buzet; Alojzij Leon, „Nar. dom“, Maribor; Jak. Brinar, Vransko; I. Delenec, gostilna „Mantua“, Vrhnika; I. Zupančič, gostil., Martinova cesta 15, Ljubljana; Rudolf Pevce, Mozirje; Restavracija „Greiser“, Ljubljana; Humer, restavracija pri „Sokolu“ na Jesenicah; Restavracija Fridl, Ljubljana; kavarna „Evropa“, Ljubljana; kavarna „Avstrija“, hotel „Ilirija“, Ljubljana; Vinko Vatzek, Litija; Mici Lončarjeva, „Nar. dom“ v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da je nabiralnik gostilne „Fajdigove“ v Sodražici nabral in odposlal „Ribniški podružnici“ 30./6. 07. 40 K, na vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda pa 30./9. 07. 44-50 K in 29./11. 07. 32—K. Skupaj je tedaj nabral ta nabiralnik 116-50 K, torej je preplačan prvi stotak šestnajstimi krorami in 50 v.

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja, da je naročila 36.000 božičnih in novoletnih razglednic. Prodalo se jih je kakih 17.000; v zalogi jih je tedaj še znatno število. Podružnice, ganite se ter poskrbite, da

se oglase naročniki! Vsakega narodnega trgovca je sveta dolžnost, da naroči in razpečava družbine razglednice. — Rodoljubi, storite svojo dolžnost in naročite razglednice, da bo družba imela dobiček. Tudi narodne gostilne bi lahko imele razglednice po mizah, posebno ker dobe isti popust, kakor trgovci. — Razglednice po ilja edinole pisarna „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

Kaj bi si dolgo belil glavo,

teta ima česar potrebuje, dragih daril pa ne morem kupovati. Fay-ove pristne mineralne pastile pa jo bodo razveselile — te je preizkusila in se jej dopadejo. S pol ducent., škatljic se jej prikupim in si bom v svesti, da sem dobro pogodil in vstregel. Fay-ove pristne Sodenke mineralne pastile se dobi po vseh lekarnah, mirodlinicah in v trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzerl, Dunaj IV. Grosse Neugasse 27.

Domače vesti.

Katoliška poslanca Gregorčič in Fon pa volitve v delegacije. — Zgodilo se je nekaj nezasišane! — Letos bo zastopal našo deželo, ki je po dveh tretjinah slovenska, v delegacijah fur-lanski poslanec Faidutti. Odločil je zanj zreb. Glede zastopanja v delegacijah so se zbrali na sestanek klerikalni poslanci iz naše dežele: Faidutti, Bugatto, Gregorčič in Fon. Slednja dva sta hotela, da se izključi laškega liberalnega poslanca Maranija in pa naprednega slov. poslanca Štreklja. Faidutti s tem ni bil zadovoljen, marveč je povabil dr. Maranija, tako, da se bodo vsi trije laški poslanci vrstili drug za drugim pri zastopanju v delegacijah; ali Gregorčič in Fon sta se uprla temu, da bi prišel v poštev tudi napredni poslanec Štrekelj. Samemu Faiduttiju se je zdelo grdo rovarjenje proti Štreklju, zato ju je nagovarjal, naj opustita ekskluzijo. Pa ne. Štrekja so izključili. In tako bo zastopana naša dežela odselej v delegacijah tako, da bodo pošiljali Lahi v nje vse tri svoje poslance, Slovenci pa le dva. Kaj to, če se bo videlo, kakor da je naša dežela pretežno laška, ali zadoščeno je tako strankarski strasti, ki tako neusmiljeno stresa sveto telo dr. Gregorčiča ter ki se seli tudi v ciničnega Fona. Strankarska strast klerikalnih obeh poslancev meče tako Lahe na površje, kar daje umeti vladi, da so klerikalni Slovenci povsem zadovoljni in srečni pod Lahi, ako se le njihovim osebnim težavam opomore. Ugled goriških Slovencev, naša veljava, to je klerikalcem deveta triga!

Kar se tiče gosp. poslanca Štreklja, je njemu pač vsejedno, ali bo hodil v delegacije ali ne. Štrekelj je mož dela; delal bo Štrekelj tako naprej, kakor dela sedaj, če tudi ne bo hodil v delegacije. Delal bo v korist svojih volilcev, katero mu je nad vse. Gregorčič se bo mastil še naprej v samostanu na Alzerci, da ga bodo vedno težje privlačili vlaki v domovino, pa v delegacije bo hodil. Fon bo živel še naprej po studentovsko pa v delegacije bo hodil. Štrekelj ostane, kar je bil: delaven ljudski poslanec, če tudi ne bo hodil v delegacije!

Proti Kraševcem. — Maščevala sta se Gregorčič in Fon. Dne 16. maja t. l. sta izdala na kraške volice nesramen pamflet proti Štreklju, rekoč: Bodite z nama, pa bodeva tudi midva z Vami! — Ker so pa Kraševci izvolili Štreklja, sta se sedaj maščevala lepa moža Gregorčič in Fon nad njimi s tem, da so izključili Štreklja iz delegacij. — Kraševci, zapomnite si to ter vrnite klerikalcem to nesramnost, kakor pritiče. — Iz postopanja Gregorčiča in Fona je jasno, kakšni so klerikalci. Pa so še naivnejši v deželi, ki govorijo o miru in spravi s klerikalci!

Ženski zbor pevskega in glasbenega društva v Gorici priredi v soboto dne 15. februarja 1908. pevski večer s plesom. Natančen program se objavi pravočasno. Pri plesu bo svirala vojaška godba.

„Goriška Slovenska Mladina“ naznanja, da bodo zadnje plesne vaje pred prazniki — kakor običajno v prostorih Centrala — mesto nedelje že v soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer, zato da omogoči spopolnitev v nekaterih plesih tudi onim p. t. plesalkam in plesalcem, ki bi bili v nedeljo popoldne zadržani vdeležiti se plesnega poduka. — Pozivljejo se tudi že prvotno vabljeni neplesalci, da pridejo

in vidijo divno razvijajoči se slovenski na-
raščaj v našem mestu. Odbor.

„Ljubzen do bližnjega“ pri klerikalcih v teoriji
in v praksi. — Kakor posnemamo iz zadnje
številke „Gorice“, je izustil dr. Dermastia na
shodu v Mirnu lep stavek iz svetega pisma
„Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“, i,
temur je sledilo naudušeno odobravanje. Ni
se popolnoma izginil prijetni utis tega kras-
nega stavka, ko pridemo v istem poročilu
par vrst pozneje do sledeče izjave: „Libe-
ralne frakarije na shod ni bilo.“ Ako ljubi
dr. Dermastia bližnjega kakor samega sebe
in ako imenuje on skoraj v isti sapi bližnje-
ga za „frakarja“, se bi moral smatrati sam
tudi za „frakarja“. Ker pa poznamo veliko
samoljubje dr. Dermastia, ker vemo, da si o
sebi kaj takega nikoli ne misli, prihajamo do
zaključka, da je ljubezen do bližnjega pri
klerikalcih le fraza, katera vzbudi pri navzo-
čem občinstvu le naudušeno odobravanje. Da
bi se pa oni tudi ravnali po svojih besedah,
o tega pa ne!

„Gorica“ in slovenski trgovec. — Iz Gorice:
„Pretekli teden se je „Gorica“ zahvaljevala
za darove za Miklavžev večer v Centralu. Pa
kako! Prav z očitnim namenom je postavila
na prvo mesto laškega botogarja Hribarja,
potem klerikalca Kopača (tudi imeni je tiskala
razprto) na to šele omenja neke druge, tako,
ker že mora biti. Klerikalcem je najbolj pri
srecu laški botogar, nato ne pride dolgo nič,
potlej šele slovenski trgovci. Mislim, da tako
dejstvo vendar odpira oči ljudem, ki trpijo
na boleznih, da stokrat rajši podpirajo drugo-
rodca nego domačega človeka!“ — Ne k d o.

Dragonci, ki pridejo v Gorico, bodo na-
stanjeni začasno v bivši Levijevi hiši, ki je
sedaj last občine, v ulici sv. Klare.

Pasivna rezistenca na pošti se pozna že ob-
čutno. V Nabrežini je zaostalo te dni 260
zavojev, na drž. kolodvoru v Gorici 150 zavojev.
Posebno huda je rezistenca v Opatiji. Kaj pa
bo o praznikih, ki so že skoro tu? Trgovin-
ski minister je baje zagotovil, da se deloma
ugodi zahtevam štrajkovcev.

Piljoni, ki pridejo spomladi v Gorico,
bodo nastanjeni na gradu, kjer sta sedaj 2
kompaniji 47. pešpolka. Ti dva kompaniji
pojdeti v Krmin.

„Liberalna frakarja“ v „Gorici“ Sedaj
straši „Gorica“ okoli z „liberalno frakarjo“. S
temi besedami note „Gorica“ dru-
gega doseči, kakor da izigrava inteligenco
nasprotne stranke proti kmetu. Pri tem pa
ne pomisli „Gorica“ na to, da zastopajo
vodstvo klerikalne stranke sami frakarji! —
Dr. Pavletič, dr. Dermastia, dr. Capuder, dr.
Ferjančič, dr. Breclj, dr. Lavrenčič, dr.
Krenžar. Ti seveda niso frakarji? Za počt!

V Sovodnjah je pridigal v nedeljo pridigar
„Kmetke zveze“ dr. Dermastia. Dasi so bob-
nali za shod, je bil tako slabo obiskan, da
mora celo „Gorica“ priznati, da ni bil muo-
goštevilo obiskan, tista „Gorica“, ki drugače
vidi vse po dvoje in troje. Strašna mizerija
je morala biti! — Vsa čast kmetom, ki no-
čejo poslušati dr. Dermastije, ki je govoril pri
Rebku o advokatih, ki imajo okoli prstov
ovite lazi. Dr. Dermastiji pa naše sozljaje!

Kje je morilec izvoščaka Vidava? — V Gorici
so aretirali v noči na sredo v kayarni Central
na Travniku nekega mladega Laha iz Vidma,
češ, da bi bil morilec tržaškega kotijaža Vi-
dava. Imenuje se Amedeo Michelutti. Prišel
je peš iz Trsta v Gorico zvečer ob 7. uri.
Imel je seveda blatne čevlje. Pri njem so
našli le malo denarja. Rekel je, da je trgov-
ski pomočnik. Zatrjuje se, da je podoben mo-
rilecu, kakor je opisan in kakor so ga videli
na Opčinah. Včeraj so ga fotografirali. Foto-
grafija bi pokazala podobnost s sliko, katero
so napravili po umorih Praznika in Mohoro-
viča v Trstu. Dr. Casapicola je bil včeraj
radi tega v Trstu. — Najbrže pa se pokaže,
da niso prijeli pravega.

Danes je bilo pozvanih v Gorico nekaj
ljudij z Opčin, ki trdijo, da so videli mo-
rila ter bi ga poznali, če bi ga zopet videli.
Pri konfrontaciji so izjavili, da Michelutti ni
oni, ki je umoril Vidava. Micheluttija odpe-
ljejo še danes do meje, da ga izroče Italiji.

Po nedolžnem je bil aretovan v Št. Pe-
tru na Krasu 32letni Jos, Pahor iz Opatje-
gasela, ki je hodil po Krasu v svojih opravi-
lih. Uklenili so ga in peljali k mrliču. Revez
je bil ves iz sebe, duševno izmučen. Seveda
so ga kmalu na to izpustili. Kdo ve, koliko
bo še po nedolžnem aretovan, predno do-
bi pravega morila!

Ke se je vlak na državnem kolodvoru že premikal,
je skočil nanj, da bi vstopil v voz, 26-letni
A. Tavcar iz Dutovelj. Vlak so vstavili, ime-
novani se bo imel zagovarjati radi tega! —
Ne skakajte na vlake! Kakšna nesreča se
lahko zgodi!

Izgubila je 800 K Frančiška Drinovec iz
Kranja, ko je šla na državni kolodvor, da se
odpelje domov. Če je ni kdo okradel!

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji 17. t. m. je
bila nagodba sprejeta tudi v tretjem čitanju.
S tem je nagodba v poslanski zbornici rešena.
— Poslanec Hribar je govoril včeraj pri
razpravi o nujnem predlogu Chiarija glede
proračunskega provizorija in proračuna široko
o slovenskih narodnih in kulturnih težnjah.
Nujnost predloga sprejeta. — Včeraj so bile
volitve v delegacije. Goriško-Gradiščansko bo
zastopal dr. Faidutti namestnik Bugatto;
Istro: Laginja, namestnik Mandič; Trst:
Pittoni, namestnik Skabar.

Razne vesti.

Tržaški mestni svet proti premestitvi slov. učil.
iz Kopra v Gorico. — Kakor smo omenili zadnjič,
je sklenil mestni svet tržaški protest proti
premestitvi slovenskega učiteljskega iz Kopra
v Gorico.

K predlogu se je priglasil svet. Sla-
vik: „Z bobnečimi in enfačnimi besedami
predlaga svet. Brocchi svoj protest, ki je po-
polnoma nepotreben. Kaj pa je Gorica? Go-
rica je glavno mesto pretežno slovensko de-
zele. V Gorici obstoja že slovenski oddelek
ženskega učiteljskega, zakaj bi tam ne bilo
tudi moško učiteljske? Sam mestni magistrat
mora tam vzdrževati slovensko ljudsko šolo;
zakaj bi ne bilo potem tudi učiteljske? Po-
tem pa, gospoda moja, mi imamo vendar pra-
vico do šol in te šole morajo se nahajati v
primernem kraju. Ni res, da je Gorica iz-
ključno italijanska. Za sedaj je italijanska le
večina; koliko časa še, tega ne vemo (Mejklci!)
Slovensko prebivalstvo velikaansko napreduje
zato, ker v Gorico gravitira le slovenski del
dezele, dočim furlanski del teži v Gradiško
in v Trst. Radi tega ne vem, čemu bi tržaški
mestni svet protestiral, ko imamo toliko dru-
gih stvari, proti katerim bi morali protesti-
rati. Najmanj pa ima pravico protestirati
liberalna stranka, ki ne tvori večine tržaške
občine.“

Ulom. — V župnišče v Črnomvrbu je
neznani „svedrovec“ vlomil skozi okno in
odnesel 15 obligacij vrednih 20.000 K, več
hranilnih knjižic, čevlje i t. d. — Skupna
škoda znaša 25.000 K. Sumi se, da je ta
„svedrovec“ isti, kateri je že večkrat izvršil
slične ulome po Štajerskem, Kranjskem in
Primorskem in obiskoval najrajši cerkve,
župnišča, vile, graščine, — sploh boljše in
velike hiše. — Obligacije in hranilne knji-
žice so že našli.

Štrajk težakov v Trstu traja dalje. Aret-
vanih je bilo včeraj 10 štrajkovcev. Štraj-
kovci, ki so razburjeni, so napravili več na-
silstev.

Boj proti alkoholu. — Na Francoskem so
v šolah razobesili podobe, ki živo predčujejo
škodljivost alkohola. Predstavljajo življenje
moža, ki se vda je pijančevanju, kako postopa
po gostilnah, kako trpe žena in otroci, kako
ga policija zasleduje, kako pada vedno bolj
in slednjič zabode svojega tovariša.

Po vsaj Galiciji je zavladal strahovit mraz.
V Lvovu je zmrznilo nekaj oseb.

Poskus samomora. — V Trstu je skočil
50 letni G. Olivo iz tretjega nadstropja, pa-
del je pa na neko žensko. Prenesli so ga v
bolnišnico, ona se zdravi doma.

Na smrt na večalih je bil pred tržaški po-
roto obsojen 52 letni Aleksander Csima iz
Budimpešte, ki je v Kantridi pri Voloskem
zabodel svojo ženo. — Radi zločina ropa je
bil obsojen 18 letni težak M. Fuser na 4
leta težke ječe.

Tajni konsistorij. — V tajnem konsistoriju
je imenoval papež štiri kardinale namreč mar-
seljskega in reimskega škofa, in dva kurialna
prelata. Ob tej priliki se je zopet spril
proti modernistom in prosil Boga, naj jih raz-
svetli.

Sedemdesetletnica g. Antona Försterja. — Ju-
tri praznuje velezaslužni slovenski skladatelj

g. Anton Förster v Ljubljani sedemdesetlet-
nico svojega rojstva. Tem povodom mu pri-
rede nočjo ljubljanska pevstva podok-
nico. Zapeli se bodo pod vodstvom pavodnje
g. Mateja Hubada 3 zbori slavljence: „Samo“,
„Pjevajmo“, in „Nočni pozdrav“.

Velik ulom pri trgovcu Jebatnu v Ljubljani. —
V noči od torka na sredo so neznan lopov
ulomil v trgovino Jebatina v Ljubljani in
prišli do Wertheimovke. Pri tej so stransko
steno na zgornji strani kar v sredi odparal
in ukradli iz blagajne najmanj 10.000 K. Go-
vori se, da sta ulomila skoro gotovo dva
brezposlena Sicilijanca, ki sta se te dni poti-
kala okoli Jebatinove prodajalnice.

Književnost.

Kolodar za kmetovalca 1908. je ravno kar iz-
šel. Ta koristna in praktična gospodarska
žepna knjižnica, ki jo je strokovno sestavil
mlekarski nadzornik J. Legvart, se je vsem
naprednim posestnikom, trgovcem in kmeto-
valcem zelo priljubila, kar kaže veliko zani-
manje za ta III. letnik. Vsebinska letošnjemu
kolodaru je zelo raznovrstna: Kolodar, pošne
določbe, živinoreja, mlekarstvo, umno perut-
ninarstvo, vinoreja, kletarstvo, sadjereja, živi-
nozdravništvo, različne kmet. postave, prerač.
v kile in funte, orale, hektarje, merjenje
lesa, beleške in še veliko drugega za kme-
tijsko vedo važnega. Knjižnica je jako okusno
in močno v platno vezana in je cena 1 K
50 vin, s pošto 1 K 80 vin. Naroča se kot
navadno pri Ivanu Bonaču v Ljubljani.

Vodnik po parlamentu bi se lahko imeno-
vala karta, ki je izšla v založbi G. Freytag
& Berndt na Dunaju (VII., Schottenfeldgasse
62) in kaže, kako so člani poslanske zbornice
v sešiji 1907., razvrščeni po sedežih. Ob roki
te karte, izvedene prav lično v barvah, se
spozna moč posamičnih strank, se vidi, kako
so stranke razvrščene v zbornici in kje ima
vsak posamični poslanec svoj sedež, na drugi
strani so navedeni člani nagodbenega, prora-
čunskega, železniškega, obrtnega, kmetijskega,
narodno-gospodarskega in brambnega odseka.
Cena 50 vin., s pošto 55 vin.

„Slovan“. — Mesečnik za književnost,
umetnost in prosveto. Ureja Fran Govčkar.
Tisk, lastnina in založba Drag. Hribarja v
Ljubljani. Že VI. letnik! Hitro je minilo pet
let, in pred nami leži že petero najlepših
knjig „Slovana“, ki po svoji opremi, obliki
in po svojem bogatstvu velikih in krasnih
slik nima nobenega tekmeča na vsem slo-
vanskem jugu. Dokler ni bilo „Slovana“, so
se v vseh naših naprednih listih oglašali gla-
sovi, da nam je ilustrovanega, v modernem
in naprednem duhu urejenega mesečnika nujno
treba. Sedaj imamo „Slovana“ že pet let, a
v slovenskem občinstvu še ni istega odziva,
ki bi ga „Slovan“ mogel pričakovati. Naše
maenjo pa je: čim več leposlovnih listov
imajo Slovenci, tem bolje! Podpirajmo vse,
saj narod toli rad čita in si želi le še več
dobrih knjig in le še več dobrih listov.

Povsod prosijo novih knjig in novih
listov. Ako hočemo, da ljudstvo kulturno na-
preduje, dajmo mu jih! V pravkar končanem
V. letniku so sodelovali naši najodličnejši
moderni pesniki. Svoje novele in povesti so
priobtili v „Slovanu“ dobri naši pisatelji.
Vrhu tega pa je „Slovan“ objavil še monu-
mentalni roman Alojzija Jiráske „Psoglavci“
(z ilustracijami tudi v barvotisku), roman, ki
je preveden že v najrazličnejše jezike ter
spada v vrsto svetovnih umotvorov. Samo ta
veliki roman dviga „Slovana“ visoko v nje-
gov umetniški ceni! Nič manje kakor 24
umetniških prilog — med temi 11 v tro-
barvnem tisku —, to je umetniški „Slo-
vana“, s kakršnim se ne more ponašati no-
ben jugoslovanski mesečnik! Krog „Slova-
novih“ sodelovalcev pa se širi vedno ter
šteje med stalnimi dopisniki najodličnejše
pesnike, noveliste in znanstvenike, ki so ga
založili s pesmimi, črticami, novelami in s
celo vrsto aktualnih člankov in razprav. Bo-
doči letnik „Slovana“ bo ostal na dosedanji
višini v vsakem oziru. Založen je „Slovan“
že sedaj z najboljšim gradivom. „Slovan“ bo
še nadalje prinašal mnogoštevilne in velike
ilustracije iz slovenske domovine, najlepše
reprodukcije izvirnih slovenskih slik in kipov
ter slavnih, zlasti slovenskih umotvorov.
Opravičeni torej pravimo: Podpirajte in ši-
rite „Slovana“, kjerkoli le morete! Naj bi
ne bilo slovenskega društva, slovenske javne
knjižnice, slovenske kayarne, slovenske sred-
nje šole in slovenske rodbine brez „Slovana“,
ki je vsaki knjižnici v okras!

Oglas.

Pod jako ugodnimi pogoji se proda ozi-
roma odda v najem na Vrhovlju v Brdih
hiša in okrog nje nekaj zemljišča.

Ista leži tik skladovne ceste in na jako
primernem kraju; sezidana je v gostilniške
namene in se je vršila v njej že gostilniška
obr. Ista je zelo pripravna za trgovino z
lesom ali vinom, ker je blizu železniška po-
staja Plave. Zelo ugodna prilika za kakega
mizarja.

Vse podrobnosti se izvedo pri g. Mihi
Jančič-velep. Snežatno p. Kojško.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena [znamka].)

Zdravilna moč teh
kapljic je neprekosljiva
— Te kapljice **redno** prebavljanje,
če se jih dvakrat na dan
po jedno žličico popije.
Okrepé pokvarjeni že-
lodec, stóré, da zgine
v kratkem času omo-
tica in životna lónost (mrtvost). Te
kapljice tudi storé, da človek raji jé.

Cena steklenici 60 vin.

Gristofollettijeva pijača iz kine
in železa, najboljši pripomoček pri
zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Na prodaj je

60 metrov hrastovih drv

ob lepi cesti blizu postaje
Sv. Križ-Cesta. — Natančneje
se izvé pri g. Francu Krauos,
županu in posestniku v Skriljah.

Loj

kupujemo po najvišji dnevni ceni.

Opozarjamo zlasti naše me-
sarje, naj topé in zbirajo loj
za našo tovarno. Sprejemamo
ves loj, kar ga kdo more zbrati.
Kdor ima loj, naj se oglasi.

Goriška tovarna mila

A. Gabršček.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Vía Duomo štav. 3.

Prodaja tudi na mesečne obročke.

Na izvoznem trgu tekališče Jos. Verdija Bachmaier-jev == veliki električni bioskop. ==

Gledališče za predstave živih slik v naravni velikosti po najnovjšem Edizonovem modelu 1907. — Program je sestavljen le iz najnovjših in najzanimivejših svetovnih pojavov ter komičnih prizorov vsake vrste.
Zavod prve vrste. — Godbo proizvaja veliki koncertni orkestron. — Zvečer bajna razsvetljava
Dvakrat na teden popolnoma nov program. Predstave se vrše vsak dan ob 6. 7. 8. in 9. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 10. in 11. uri dopoldne; popoldne ob 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. in 9. uri.

I. PROGRAM

V sredo 18., četrtek 19., petek 20. in v soboto 21. decembra.

- 1—6. Gospod stotnik pregleduje. (Velekomično).
- 7—12. Otroška ženitev. Ta originalna vprizoritev vzbuja splošno zanimanje ker jo predstavljajo otroci zelo naravno.
- 13—30. Romantični otok Java. Vidi se krasni otok Java.
- 31—34. Gos za novo leto. (Humoristično).
- 35—47. Napad na poštni voz. Pretresljiva drama.
- 48—56. Jožef, zrakoplovec. Smešno-komična predstava.
- 57—60. Čarovnik in metulj. Krasna, barvasta slika. Velik balet.
- 61—68. Berolinska postopata. (Velekomični prizori).

II. PROGRAM

V nedeljo 22., ponedeljek 23. in torek 24. decembra.

- 1—10. Običaji in navade v Birmi. Prihod Galeškega princa s spremstvom. Poglavarji, ljudstvo, trgovci s sadjem, sloni pri delu itd.
- 11—12. Postaja za pumpanje koles. Smešna predstava. Zanimivo za kolesarje.
- 13—20. Obupen čin zapuščene dekleta. Velezanimivo dejanje iz vsakdanjega življenja.
- 21—25. Šesterorica galantnih dragoncev. (Zelo smešno).
- 26—29. Zlati keberčki. Egipčanski čarovnik izpreminja zlate keberčke v krasne ženske.
- 30—36. Psi v službi policije. Najznamenitejša slika sedanjosti.
- 37—38. Električni tok. Uporaba električnega toka pri lovu na tatove.
- 39—50. Kje je brusar? Dekla išče brusarja.

Vsako soboto ob 9. uri zvečer pariška predstava za gospode od 18 let naprej.
VSTOPNICE: I. prostor 80 v., II. prostor 60 v., III. prostor 30 v. Otroci in vojaki do narednika plačajo za I. prostor 50 v., II. prostor 30 v.
Ker je moje električno gledališče najlepši in najpopolnejši zavod svoje vrste, ki je dosegel po vsem svetu vsled izvrstne sestave programa ter vsled točnega prednašanja največjo pohvalo, se zanašam tudi na tukajšno p. n. občinstvo, da me poseti v obilnem številu.
Z odličnim spoštovanjem

I. Bachmaier, imetelj zavoda.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica števil. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastonj in franco

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervno za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoči ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZERNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!
Solidna postrežba! — Cene stalne!

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjava, da sva otvorila v Cerknem v hiši g. Antona Mlakar zalogo pristnih vipavskih vin kjer bodeva prodajala na debelo od 56 litrov naprej.

Priporočava se za obila naročila

Poljšak in Marc.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanila, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čuljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjžnice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35—3

Odlikovana pekarija in sladničarna Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA

Telefon št. 71

Koncesionirana inštalaterja za plinove, vodno in električne razsvetljave. Sprejemata oddajo t. montiranje parne in gorkovodne kurjave; kompletne oprave kopališč, vodovodov, preskrbujeata poslasti, vile in občine z vodo, vodnjaki in sesalniki za vsake smotre in za vsako višočino, postavljata popolno električno razsvetljavo in električne naprave za proizvodnjo sile, napeljujeata telefon, telegraf in strelkovode.

V bogati zalogi imata tehnične predmete, kakor železo, kotlovinu, med (mesing), svinec in kositerne cevi, armature in priprave za parno, vodno in plinovode, vse vrste mineralnih olj, olja za avtomobile, parne in plinovde motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: »Polidhütte«, St. Pöltenko tovarno mehkega železa in livarno jekla, in »Ww. Lutz sinovi« v Bludencu, t. j. tovarno, ki izdeluje postekliate (email) peči in izvaske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsakovrstne predmete in inštalacijske priprave za močne in šibke tokove, pripomočke za inštalaterje. Imata tudi moderno opravljeno delavnico za galvanotehniko, pozlačenje, penikeljavanje in za plastične navdake. — Mehanična delavnica z motorjem obratom in s precizijskimi stroji za fino izdelovanje in za različne izdelke, katere se proizvaja na vrtečih in pooblačilnih strojih. Poprave na vsakovrstnih parnih in plinovitih motorjih se skrbno izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Načrti proračuni brezplačno.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potlice itd.

Največja iznajdba!

Samo 2:55 gld. stane

po najnovjši iznajdbi sestavljena, 36 ur idoeča nikol-remont. žepna ura s sekundnikom, znamka »System-Roskopf-Patent«. Ta ura ima svetilkačo se cifernico — tako, da se vidi na uro tudi v temi. Garantira se pisмено za 3 leta. (Uri priložimo brezplačno lepo verižico ter 5 okrasov).

Fina, lepo izrezljana srebrna ura za gospode z verižico vred stane samo gld. 5:55.

Za neugajajoče se povrne denar. Vsaka nevarnost je izključena. Odpošilja se proti povzetju ali proti naprej plačilu.

M. J. Holzer-jeva vdova Marija Holzer tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine, kitajskega srebra ter zaloga godal.
KRAKAU St. Gertrudgasse 29. Hochparterre (preje Dietelgasse 73).
Ceniki zastonj in pošiljine prosto. — Iščejo se potniki!

Proda se iz proste roke v Mirnu pri Gorici hiša z vrtom.

Ista leži ob glavni cesti na zelo pripravnem kraju in se je v njej vršila dosedaj gostilniška obrt in trgovina z jestvinami združena z pekarijo.

Za slučaj, da bi se hiša ne odprodala išče se zmožnega najemnika ali pa izvežbanega poslovodja, kateri bi vodil tam zalogo in trgovino mlevskih izdelkov na račun lastnika.

Ponudbe poslati je do 25. t. m. na »valjčni mlin W. Jochmann«, Ajdovščina.